

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ МВС УКРАЇНИ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АТО/ООС**В.В. Якимець***Центральний госпіталь МВС України, м.Київ, Україна*

Вступ. Відсутність єдиного державного нормативного акта щодо побудови системи охорони здоров'я військовослужбовців, зокрема й на особливий період, призвела до того, що під час численних безсистемних організаційних заходів, які проводилися за роки незалежності, була скорочена частина військово-медичних закладів та порушена організаційна структура військово-медичних підрозділів, що, у свою чергу, призвело до зниження, а нерідко й до втрати ними спроможностей щодо виконання завдань за призначенням. До погіршення стану медичного забезпечення військ призвели також зменшення фінансування медичної служби, несвоєчасне поновлення медичного обладнання і техніки та відплив кваліфікованого медичного персоналу.

Мета. Вивчити та проаналізувати проблемні питання організації медичного забезпечення підрозділів МВС України та інших військових формувань під час ведення бойових дій у зоні АТО/ООС.

Матеріали та методи. Для досягнення мети проводилися підбір, систематизація та вивчення нормативно-правових документів щодо організації медичного забезпечення підрозділів Міністерства Внутрішніх Справ та інших військових формувань. При цьому використовувався метод системного підходу та системного аналізу.

Результати. У статті розглядаються проблемні питання медичного забезпечення військовослужбовців під час антитерористичної операції, а також причини, що призвели до їх виникнення. Акцентовується увага на необхідності опрацювання та затвердження базових нормативно-правових актів щодо медичного забезпечення військовослужбовців у мирний час, під час кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці, та в особливий період.

Висновки. Для формування дієвої системи медичного забезпечення військ і цивільного населення на воєнний час та на випадки надзвичайних ситуацій необхідна відповідна нормативно-правова база, загальнодержавна програма побудови системи воєнної охорони здоров'я, відповідне їй фінансове та матеріальне забезпечення і контроль виконання запланованих заходів на найвищому державному рівні.

Ключові слова: медичне забезпечення військ, підрозділи МВС, зона бойових дій, зона безпеки.

Вступ. Важливою складовою та ресурсом національної безпеки є здоров'я її громадян, зокрема військовослужбовців Міністерства внутрішніх справ, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Виконання зазначених функцій держави під час дії особливого періоду, надзвичайного стану, інших кризових ситуацій потребує об'єднання спроможностей і зусиль медичних служб всіх військових формувань утворених відповідно до законів України, правоохоронних та розвідувальних органів, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, а також системи охорони здоров'я цивільного населення в рамках єдиного медичного простору [1].

Порядок організації та діяльності вітчизняної системи охорони здоров'я встановлений Законом України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» [2]. Відповідно до Закону визначаються правові, організаційні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я в Україні,

регулюються суспільні відносини в цій сфері з метою забезпечення гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності й довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їхнє здоров'я, запобігання і зниження захворюваності, інвалідності та смертності, поліпшення спадковості. Водночас у зазначеному Законі відсутній розділ щодо охорони здоров'я військовослужбовців МВС та інших військових формувань [3].

Стаття 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» містить загальні положення щодо права військовослужбовців на охорону здоров'я та медичну допомогу, проте не розкриває механізм й порядок його забезпечення [4]. Підвищені вимоги до стану здоров'я військовослужбовців, зумовлені особливостями проходження військової служби, що містять серйозні ризики й загрози для нього, потребують уваги держави до нормативно-правового регулювання механізму його забезпечення. Водночас питання охорони здоров'я військовослужбовців до останнього часу регулювалися виключно відомчими

нормативно-правовими актами МВС та інших військових формувань.

Відсутність єдиного державного нормативного акта щодо побудови системи охорони здоров'я військовослужбовців, зокрема й на особливий період, призвела до того, що під час численних безсистемних організаційних заходів, які проводилися за роки незалежності, була скорочена частина військово-медичних закладів та порушена організаційна структура військово-медичних підрозділів, що, у свою чергу, призвело до зниження, а нерідко й до втрати ними спроможностей щодо виконання завдань за призначенням. До погіршення стану медичного забезпечення військ призвели також зменшення фінансування медичної служби, несвоєчасне поновлення медичного обладнання і техніки та відплив кваліфікованого медичного персоналу.

Наявність серйозних проблем у стані медичного забезпечення військ підтвердилася під час антитерористичної операції (АТО) на сході України. Перший серйозний аналіз цих проблем на державному рівні був проведений робочою групою Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, яка в серпні 2014 р. вивчала стан медичного забезпечення в зоні АТО та зробила висновок, що одним з ключових чинників та передумовою вирішення проблем медичного забезпечення ЗСУ та інших військових формувань є розроблення Воєнно-медичної доктрини України [4].

Мета роботи. Вивчити та проаналізувати проблемні питання організації медичного забезпечення підрозділів МВС України та інших військових формувань під час ведення бойових дій у зоні АТО/ООС.

Матеріали та методи дослідження. Для досягнення мети проводилися підбір, систематизація та вивчення нормативно-правових документів щодо організації медичного забезпечення підрозділів Міністерства Внутрішніх Справ та інших військових формувань. При цьому використовувався метод системного підходу та системного аналізу.

Результати та їх обговорення. З перших днів ведення АТО/ООС на теренах Донецької та Луганської областей виникла ціла низка проблем в процесі організації медичного забезпечення військ та населення, яке мешкало в зоні бойових дій та зонах безпеки. Низький рівень знань та навиків надання домедичної допомоги, незнання бойової патології медичним персоналом,

низький рівень укомплектованості військової ланки медичної служби особовим складом, відсутність запасів медичного майна та виробів медичного призначення, броньованих засобів евакуації поранених та хворих військовослужбовців з поля бою та населення із зон безпеки, неузгодженість і відсутність взаємодії військової медичної служби та цивільної системи охорони здоров'я були характерними ознаками для початку цього збройного конфлікту.

Робочою групою Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, яка вивчала стан медичного забезпечення в зоні АТО/ООС, зроблено висновок, що існуюча система охорони здоров'я як цивільного населення, так і особового складу МВС України та інших військових формувань, попри її недосконалість, діє та в основному забезпечує виконання покладених на неї завдань.

Водночас підтверджено наявність ряду проблемних питань з організації медичного забезпечення, таких як:

1. Відсутність ефективної взаємодії між підрозділами медичної служби МВС та цивільними закладами охорони здоров'я, що негативно впливає на стан медичного забезпечення в цілому, своєчасність та якість надання медичної допомоги пораненим та їх лікування. Адже відповідно до Наказу МВС №910 від 07.11.2017 р. «Про затвердження Порядку медичного забезпечення поліцейських та військовослужбовців Національної гвардії України при виконанні оперативно-службових завдань під час подолання наслідків надзвичайних ситуацій, припинення групового порушення громадської безпеки і порядку чи масових заворушень» медичне забезпечення військовослужбовців МВС, які виконують завдання в зоні надзвичайної ситуації, здійснюється закладами охорони здоров'я МВС та мобільними медичними формуваннями (позаштатними), що утворюються на базі цих закладів. Крім того, медичне забезпечення військовослужбовців здійснюється штатними медичними службами (мобільними медичними формуваннями) військових частин МВС [5]. Обмежені можливості медичної служби МВС України та інших військових формувань щодо покращення стану медичного забезпечення військ не в змозі докорінно виправити ситуацію.

2. Недосконале законодавче та нормативно-правове регулювання охорони

здоров'я військовослужбовців та медичного забезпечення МВС та інших військових формувань.

3. Практично відсутня єдина система управління та координації дій медичних служб МВС України, інших військових формувань та системи цивільної охорони здоров'я України.

4. Оптимізація системи медичного забезпечення військ має здійснюватися шляхом створення єдиної системи з урахуванням стандартів НАТО з відповідною організаційною структурою медичних служб МВС та інших військових формувань, необхідним комплектом сил і засобів та чіткою системою управління.

5. Медичні підрозділи військових частин і з'єднань, військові мобільні госпіталі (ВМГ), що використовувалися для надання медичної допомоги в районах бойових дій, не були забезпечені сучасними засобами життєдіяльності в польових умовах, які б гарантували їх автономність, мобільність, спроможність розгортання та згортання у найкоротші терміни, стабільне електроживлення, водо- та тепlopостачання. Військовослужбовці МВС України та інших військових формувань не були в повній мірі забезпечені уніфікованими індивідуальними засобами медичного захисту та не мали навичок їх застосування. Не було знеболюючих препаратів у шприц-тюбиках. Потреба в перев'язувальних пакетах забезпечувалась на 50%. Кровоспинні джгути були лише в укладках медичних працівників.

6. У медичних службах відсутні сучасні засоби розшуку поранених в осередках санітарних втрат, броньований санітарний транспорт для вивезення поранених з поля бою і санітарний транспорт для медичної та аеромедичної евакуації, індивідуальні носії медичної інформації, інформаційні системи підтримки процесу управління медичним забезпеченням, засоби цифрового зв'язку. Забезпеченість санітарною технікою складала 60%.

7. З початком ведення бойових дій виникла необхідність підсилення, доукомплектування і використання мобілізаційного ресурсу медичних служб військових формувань, яка дасть можливість забезпечити медичні потреби військ (сил), що у свою чергу зменшить необхідність залучення потенціалу цивільної системи охорони здоров'я.

8. Під час надання медичної допомоги пораненим у цивільних лікувальних закладах

виявилася проблема необізнаності медичного персоналу з особливостями перебігу бойової патології, зумовленої вогнепальними та мінно-вибуховими пораненнями, що не дозволяло цивільним лікарям (хірургам) застосувати правильну тактику лікування на початкових етапах лікування, а у подальшому призводило до ускладнень, необхідності повторних хірургічних втручань та збільшення тривалості лікування і реабілітації поранених. Особовий склад не мав навичок у наданні медичної допомоги шляхом само- та взаємодопомоги. Некомплект військових лікарів сягав близько 45%. Тому виникла необхідність розвитку напрацювань щодо військово-медичної освіти для забезпечення потреб підрозділів МВС медичним персоналом різних освітніх рівнів підготовки та проведення занять з тактичної медицини для досягнення необхідних знань і практичних навичок у всіх військовослужбовців щодо надання домедичної та першої медичної допомоги.

За таких обставин змінились погляди на підготовку особового складу військ з військово-медичної підготовки. Організовано за участю медичних працівників підрозділи для проведення занять з військово-медичної підготовки з усіма категоріями військовослужбовців військових частин за планами, які затверджені розпорядженням командувача. Програма занять відпрацьована з урахуванням стандартів військ НАТО з тактичної медицини. Постійно проводиться відповідна робота з удосконалення професійної підготовки медичних працівників із залученням міжнародної експертної допомоги. У навчальних центрах запроваджено навчання за програмою «санітарний інструктор». У цілому за допомогою громадських організацій підготовлено близько 80 інструкторів з тактичної медицини. Крім того, в рамках сумісних українсько-американських навчань близько 1000 військовослужбовців пройшли підготовку за курсом «бійця-рятувальника»

У складі військово-медичного управління Головного управління НГУ було створено службу медичного постачання. За умов додаткового фінансування з боку держави це дало змогу розпочати переоснащення медичним обладнанням медичних пунктів з'єднань та військових частин і лікувально-профілактичних закладів, значно поповнити парк санітарних автомобілів.

Розроблена та втілена в життя норма щодо забезпечення кожного військовослужбовця на час виконання службово-бойових завдань аптечкою медичною військовою індивідуальною, до складу якої увійшли: пакет перев'язувальний, джгут (турнікет), знеболювальний та кровоспинний засіб. Зазнали перегляду підходи в питаннях організації системи евакуації поранених.

З метою здійснення своєчасної евакуації поранених солдат безпосередньо з-під обстрілу прийнято на озброєння та закуплено броньовані медичні машини (БММ) на базі БТР-4М. У подальшій евакуації активно використовується авіаційна техніка. Від НГУ до зведеного міжвідомчого авіаційного загону увійшли літак АН-72П і два вертольоти Мі-8МСБ-В, які спроможні забезпечити евакуацію на ношах близько 50 чоловік.

Завдяки проведеній роботі медична служба МВС спромоглася організувати медичне забезпечення особового складу, який задіяний у зоні проведення АТО/ООС, для надання першої медичної, долікарської та першої лікарської допомоги з подальшою евакуацією поранених і постраждалих до лікувальних закладів. До виконання завдань з медичного забезпечення в зоні проведення АТО/ООС було залучено близько 180 лікарів та 540 осіб середнього медичного персоналу (фельдшери, санітарні інструктори).

Для координації дій між міністерствами та відомствами з питань медичного забезпечення військовослужбовців у єдиному медичному просторі офіцери військово-медичного управління беруть участь у роботі Військово-цивільного координаційного штабу медичної допомоги, який створено спільним наказом МО, МОЗ, МВС, СБ, НАМН України від 13 травня 2015 р. № 207/272/556/311/34.

З метою вирішення основних проблем щодо медичного забезпечення військових формувань та запровадження єдиних підходів до формування на засадах єдиного медичного простору сучасної системи охорони здоров'я військовослужбовців усіх складових Сил оборони, рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 р. «Про невідкладні заходи із забезпечення державної безпеки» (підпункт «ї» пункту 1), уведеним в дію Указом Президента України, Кабінету Міністрів України поставлене завдання щодо розроблення та затвердження Воєнно-медичної доктрини України [6]. За дорученням Прем'єр-міністра України подальше

опрацювання нормативно-правового акта проводилось у Міністерстві оборони України.

Проект Воєнно-медичної доктрини України неодноразово розглядався та був схвалений у рамках круглого столу «Роль і місце військової медицини в єдиному медичному просторі України щодо реалізації державної політики в галузі охорони здоров'я» в Національній академії державного управління при Президенті України (12 грудня 2014 р.); на науково-практичній конференції «Досвід організації медичного забезпечення Збройних Сил України та інших військових формувань у ході антитерористичної операції» в Українській військово-медичній академії, що проводилася Військово-медичним департаментом Міністерства оборони України за участі голови і членів комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, представників Адміністрації Президента України, Міністерства охорони здоров'я України та волонтерських організацій (18 грудня 2014 р.) [7]; на слуханнях у Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (24 грудня 2014 р.) та на парламентських слуханнях у Верховній Раді України (20 травня 2015 р.) [8].

Доктрина медичного забезпечення Збройних Сил України вперше була введена в дію наказом Генерального штабу ЗСУ у 2014 р. [9]. У 2017 р., з урахуванням вимог Воєнної доктрини України, Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, Стратегічного оборонного бюлетеня України, Державної програми розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року та Програми розвитку системи медичного забезпечення Збройних Сил України на період до 2020 року, вона була доопрацьована та затверджена новим наказом Генерального штабу ЗСУ [10].

Доктрина медичного забезпечення Збройних Сил України відображає систему поглядів, керівні принципи, положення та вимоги щодо організації медичного забезпечення ЗСУ. У Доктрині визначено, що медичне забезпечення є окремим видом забезпечення ЗСУ, який являє собою систему заходів щодо збереження та зміцнення здоров'я особового складу, запобігання виникненню і поширенню хвороб, надання медичної допомоги військовослужбовцям, лікування і відновлення їхньої працездатності та боєздатності після поранень, захворювань і травм. Положення зазначеної Доктрини поширюються на медичне забезпечення ЗСУ в мирний і воєнний час та в будь-яких умовах

їхньої діяльності. Вона призначена для керівного складу та органів управління медичної служби, керівництва ЗСУ та командирів усіх рівнів, виходячи з їхніх обов'язків щодо збереження життя та здоров'я військовослужбовців.

На цей час, з урахуванням досвіду медичного забезпечення військ в АТО на сході України та Операції об'єднаних сил, вимог керівних документів НАТО щодо медичного забезпечення, а також відповідно до сучасних поглядів на форми і способи застосування військ (сил) в операціях (бойових діях), у Головному військово-медичному управлінні опрацьована й затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України Настанова з медичного забезпечення Збройних Сил України на особливий період. Ця Настанова визначає порядок організації медичного забезпечення залежно від варіантів та умов застосування військ, завдання медичної служби, порядок планування та проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів, медичного постачання (медичної логістики) та медичного захисту військ [11].

Таким чином, опрацювання Воєнно-медичної доктрини України дало поштовх для розроблення низки нормативних актів

Література

1. Воєнно-медична доктрина України: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2018 р. № 910 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/910-2018-%D0%BF#Text>

2. Закон України № 2801-XII «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – Ст. 19.

3. В. Я. Білий Воєнно-медична доктрина України як основа медичної складової національної безпеки держави / В. Я. Білий, В. О. Жаховський, В. Г. Лівінський // Наука і оборона. – 2018. – № 4. – С. 8–14. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2018-5-4-08-14>

4. Закон України № 2012-XII «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 15. – Ст. 190. https://zakononline.com.ua/documents/show/154233_596277

5. Рішення Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я № 04-26/4-38 «Про вжиття невідкладних заходів для поліпшення стану організації медичного забезпечення населення та учасників антитерористичної операції» від 4 вересня 2014 р. // Діловодство ВМД МО України. – Спр. 3. – Т. 4. – С. 297–298.

нижчого рівня, зокрема міжвідомчих та відомчих керівних документів з питань медичного забезпечення військ, а також стало підставою для вирішення проблемних питань щодо медичного забезпечення підрозділів МВС та інших військових формувань.

Висновки.

1. На фоні реформування силових відомств у мирний час проводились заходи щодо поліпшення стану організації медичного забезпечення, однак стан економіки держави та суттєві прорахунки у процесі реформування створили передумови для недосконалого планування застосування підрозділів МВС та інших військових формувань, їх медичного забезпечення і низького рівня готовності медичної служби до виконання завдань за призначенням.

2. Для формування дієвої системи медичного забезпечення військ і цивільного населення на воєнний час та на випадки надзвичайних ситуацій необхідна відповідна нормативно-правова база, загальнодержавна програма побудови системи воєнної охорони здоров'я, відповідне її фінансове та матеріальне забезпечення і контроль виконання запланованих заходів на найвищому державному рівні.

6. Наказ МВС № 910 від 07.11.2017 «Про затвердження Порядку медичного забезпечення поліцейських та військовослужбовців Національної гвардії України при виконанні оперативно-службових завдань під час подолання наслідків надзвичайних ситуацій, припинення групового порушення громадської безпеки і порядку чи масових заворушень»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1447-17#Text>

7. Указ Президента України № 880/2014 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року «Про невідкладні заходи із забезпечення державної безпеки» від 14 листопада 2014 р. <https://www.president.gov.ua/documents/8802014-18010>

8. Постанова Верховної Ради України № 827-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань на тему «Про військово-медичну доктрину України» від 25 листопада 2015 р. <https://ips.ligazakon.net/document/view/T150827>

9. Матеріали науково-практичної конференції «Досвід організації медичного забезпечення Збройних Сил України та інших військових формувань у ході антитерористичної операції» в Українській військово-медичній академії 18 грудня 2014 р.

10. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України № 221 «Про затвердження Доктрини медичного забезпечення Збройних Сил України» від 4 вересня 2014 р.

11. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України № 445 «Про затвердження Доктрини

медичного забезпечення Збройних Сил України» від 20 грудня 2017 р.

12. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України № 60 «Про затвердження Настанови з медичного забезпечення Збройних Сил України на особливий період» від 11 лютого 2019 р.

References

1. Voienno-medychna doktryna Ukrainy: zatv. postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31.10.2018 r. № 910. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/910-2018-%D0%BF#Text>

2. Zakon Ukrainy № 2801-XII «Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia» vid 19 lystopada 1992 r. (1993). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 4, 19. [In Ukrainian]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

3. Bilyi, V. Ya., Zhakhovskiy, V.O., Livinskiy, V. G. (2018). Voienno-medychna doktryna Ukrainy yak osnova medychnoi skladovoi natsionalnoi bezpeky derzhavy. *Nauka i oborona*. 4, 8-14. [In Ukrainian]. <https://doi.org/10.33099/2618-1614-2018-5-4-08-14>

4. Zakon Ukrainy № 2012-KhII «Pro sotsialnyi i pravovyi zakhyst viiskovosluzhbovtziv ta chleniv yikh simei» vid 20 hrudnia 1991 r. // *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. – 1992. – № 15, 190. [In Ukrainian]. https://zakononline.com.ua/documents/show/154233_596277

5. Rishennia Komitetu Verkhovnoi Rady Ukrainy z pytan okhorony zdorovia № 04-26/4-38 «Pro vzhytta nevidkladnykh zakhodiv dlia polipshennia stanu orhanizatsii medychnoho zabezpechennia naselennia ta uchasnykiv antyterorystychnoi operatsii» vid 4 veresnia 2014 r. // *Dilovodstvo VMD MO Ukrainy*. – Spr. 3. – T. 4, 297–298. [In Ukrainian].

6. Nakaz MVS № 910 vid 07.11.2017 «Pro zatverdzhennia Poriadku medychnoho zabezpechennia politseyskykh ta viiskovosluzhbovtziv Natsionalnoi hvardii Ukrainy pry vykonanni operatyvno-sluzhbovykh zavdan pid chas podolannia

naslidkiv nadzvychainykh sytuatsii, prypynennia hrupovoho porushennia hromadskoi bezpeky i poriadku chy masovykh zavorushen» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1447-17#Text>

7. Ukaz Prezydenta Ukrainy № 880/2014 «Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 4 lystopada 2014 roku «Pro nevidkladni zakhody iz zabezpechennia derzhavnoi bezpeky» vid 14 lystopada 2014 r. [In Ukrainian]. <https://www.president.gov.ua/documents/8802014-18010>

8. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy № 827-VIII «Pro Rekomendatsii parlamentskykh slukhan na temu «Pro viiskovo-medychnu doktrynu Ukrainy» vid 25.11.2015 r. [In Ukrainian]. <https://ips.ligazakon.net/document/view/T150827>

9. Materialy naukovo-praktychnoi konferentsii «Dosvid orhanizatsii medychnoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy ta inshykh viiskovykh formuvan u khodi antyterorystychnoi operatsii» v Ukrainskii viiskovo-medychnii akademii 18 hrudnia 2014 r. [In Ukrainian].

10. Nakaz Heneralnogo shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy № 221 «Pro zatverdzhennia Doktryny medychnoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy» vid 4 veresnia 2014 r. [In Ukrainian].

11. Nakaz Heneralnogo shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy № 445 «Pro zatverdzhennia Doktryny medychnoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy» vid 20 hrudnia 2017 r. [In Ukrainian].

12. Nakaz Heneralnogo shtabu Zbroinykh Syl Ukrainy № 60 «Pro zatverdzhennia Nastanovy z medychnoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy na osoblyvyi period» vid 11.02.2019 r. [In Ukrainian].

ИЗУЧЕНИЕ ОСОБЕННОСТЕЙ МЕДИЦИНСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОДРАЗДЕЛЫХ МВД УКРАИНЫ В ЗОНЕ ПРОВЕДЕНИЯ АТО/ООС

В.В. Якимец

Центральный госпиталь МВД Украины, г.Киев, Украина

Вступление. *Отсутствие единого государственного нормативного акта по построению системы здравоохранения военнослужащих, в том числе и на особый период, привело к тому, что во время многочисленных бессистемных организационных мероприятий, проводившихся за годы независимости, была сокращена часть военно-медицинских учреждений и нарушена организационная структура военно-медицинских подразделений, что, в свою очередь, привело к снижению, а нередко и к потере ими возможностей выполнения задач по назначению. К ухудшению состояния медицинского обеспечения войск привели также уменьшение финансирования медицинской службы, несвоевременное обновление медицинского оборудования и техники и отток квалифицированного медицинского персонала.*

Цель. *Изучить и проанализировать проблемные вопросы организации медицинского обеспечения подразделений МВД Украины и других военных формирований при ведении боевых действий в зоне АТО/ООС.*

Материалы и способы. *Для достижения цели проводились подбор, систематизация и изучение нормативно-правовых документов по организации медицинского обеспечения подразделений Министерства Внутренних Дел и других военных формирований. При этом использовался метод системного подхода и системного анализа.*

Результаты. В статье рассматриваются проблемные вопросы медицинского обеспечения военнослужащих во время антитеррористической операции, а также причины, приведшие к их возникновению. Акцентируется внимание на необходимости проработки и утверждения базовых нормативно-правовых актов по медицинскому обеспечению военнослужащих в мирное время, во время кризисных ситуаций, угрожающих национальной безопасности, и в особый период.

Выводы. Для формирования действенной системы медицинского обеспечения войск и гражданского населения на военное время и на случаи чрезвычайных ситуаций необходима соответствующая нормативно-правовая база, общегосударственная программа построения системы военного здравоохранения, соответствующее ее финансовое и материальное обеспечение и контроль выполнения запланированных мероприятий на высшем государственном уровне.

Ключевые слова: медицинское обеспечение войск, подразделения МВД; зона боевых действий; зона безопасности.

STUDY OF FEATURES OF MEDICAL SUPPORT OF UNITS OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE IN THE ATO / JFO AREA

V.V. Yakimets

Central Hospital of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Introduction. The lack of a single state normative act on the construction of the health care system for servicemen, including for a special period, has led to the fact that during numerous unsystematic organizational measures carried out during the years of independence, some military medical institutions were reduced and the organizational structure of the military was disrupted. -medical units, which, in turn, led to a decrease, and often to the loss of their ability to perform tasks as assigned. The deterioration of the medical supply of the troops was also caused by a decrease in the funding of the medical service, the untimely renewal of medical equipment and machinery, and the outflow of qualified medical personnel.

Purpose. Examine and analyze problematic issues of organization of medical support of units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and other military formations during hostilities in the ATO / JFO zone.

Materials and methods. To achieve this goal, the selection, systematization and study of legal documents on the organization of medical care of units of the Ministry of Internal Affairs and other military formations were carried out. The method of system approach and system analysis was used.

Results. The article considers the problematic issues of medical care of servicemen during the anti-terrorist operation, as well as the reasons that led to their occurrence. Emphasis is placed on the need to develop and approve basic regulations on medical care for servicemen in peacetime, during crises that threaten national security, and in special periods.

Conclusions. In order to form an effective system of medical support for troops and civilians during wartime and in emergencies, an appropriate legal framework, a national program for building a military health care system, appropriate financial and material support and control over the implementation of planned measures at the highest state level are needed.

Keywords: medical support of troops, units of the Ministry of Internal Affairs, combat zone, security zone.

Відомості про автора:

Якимець В. В. – Вначальник відділу санітарно-гігієнічного контролю Центрального госпіталю МВС України, кандидат медичних наук; Україна, м.Київ, E-mail: centrmedmvs@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3864-2423>.

Сведения об авторе:

Якимец В.В. – начальник отдела санитарно-гигиенического контроля Центрального госпиталя МВД Украины, кандидат медицинских наук; Украина, г.Киев, E-mail: centrmedmvs@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3864-2423>.

Information about the author:

Yakymets V. V. – Head of the Department of Sanitary and Hygienic Control of the Central Hospital of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, Candidate of Medical Sciences; Ukraine, Kyiv, E-mail: centrmedmvs@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3864-2423>.

Адреса для листування: вул. Бердичівська, 1, м. Київ 01015

